

*Autentiškas vertimas
Vyriausybės kanceliarijos
Administravimo departamentas
2020 12 15*

*Vyriausybės posėdžių
organizavimo skyrius
Vyriausioji specialistė
V. Butkevičienė*

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS
IR
EUROPOS KOSMOSO AGENTŪROS
SUSITARIMAS
DĖL
ASOCIJUOTOS NARYSTĖS**

Lietuvos Respublikos Vyriausybė (toliau – Lietuva)

ir

Europos kosmoso agentūra (toliau – Agentūra arba EKA), tarpvyriausybė organizacija, įsteigta Konvencija dėl Europos kosmoso agentūros įsteigimo, kuri buvo pateikta pasirašyti 1975 m. gegužės 30 d. Paryžiuje ir įsigaliojo 1980 m. spalio 30 d. (toliau – Konvencija),

toliau kiekviena atskirai – Šalis arba kartu – Šalys,

PRISIMINDAMOS, kad Agentūros tikslas – užtikrinti ir skatinti Europos valstybių bendradarbiavimą kosmoso mokslinių tyrimų ir technologijų bei kosmoso taikomųjų programų srityje išimtinai taikiems tikslams;

PAŽYMĖDAMOS, kad kosmosas tapo svarbiu technologijų, ekonomikos, mokslo ir kultūros plėtros veiksniumi;

ĮSITIKINUSIOS tarptautinio bendradarbiavimo kosmoso srityje išimtinai taikiais tikslais tvarumo ir stiprinimo nauda;

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Lietuva nuo 2004 m. gegužės 1 d. yra Europos Sąjungos (toliau – ES) narė ir todėl susijusi su bendros Europos kosmoso politikos apibrėžtimi, taip pat su visomis teisėmis ir pareigomis dalyvauja ES programose „Copernicus“ ir „Galileo“;

ATSIŽVELGDAMOS į sėkmingo bendradarbiavimo rezultatus, pasiektus pagal 2010 m. spalio 7 d. pasirašytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos kosmoso agentūros susitarimą dėl bendradarbiavimo taikiais tikslais kosmoso srityje, kuris įsigaliojo 2011 m. gruodžio 19 d.;

ATSIŽVELGDAMOS į glaudesnę bendradarbiavimą, plėtojamą pagal 2014 m. spalio 7 d. pasirašytą Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Europos kosmoso agentūros Europos bendradarbiaujančios valstybės susitarimą (toliau – EBV), kuris įsigaliojo Lietuvai prisijungus prie Europos bendradarbiaujančių valstybių chartijos, kurią Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Europos kosmoso agentūra pasirašė 2015 m. rugsėjo 28 d.;

ATSIŽVELGDAMOS į 2018 m. gruodžio 13 d. Agentūros tarybos priimtą Rezoliuciją dėl pramonės politikos priemonių sėkmingai Europos valstybių integracijai EKA užtikrinti (ESA/C/R/CCLXXVII/Res.1 (final), kuria Agentūra nustatė patobulintą bendradarbiavimo metodą, skirtą Europos valstybėms, ne Agentūros narėms, atsižvelgiant į galimą jų prisijungimą prie Konvencijos;

ATSIŽVELGDAMOS į Lietuvos išreikštą norą stiprinti bendradarbiavimą su Agentūra vadovaujantis minėtu patobulintu bendradarbiavimo metodu ir į tai, kad Agentūros taryba (toliau – Taryba) pritarė šiam prašymui;

ATSIŽVELGDAMOS į Konvenciją, ypač jos II straipsnį, XIV straipsnio 1 ir 3 dalis, SUSITARĖ:

1 straipsnis

Bendrosios nuostatos

1. Lietuva tampa asocijuotąja Agentūros nare.
2. Lietuva pripažįsta, kad Agentūra gali sudaryti bendradarbiavimo ir asociacijos susitarimus su kitomis valstybėmis, ne Agentūros narėmis. Be to, Lietuva sutinka, kad kaip asocijuotoji narė visais lygmenimis bendradarbiaudama su Agentūra ji veiks vadovaudamasi tikslu, dėl kurio Agentūra buvo įsteigta, kaip apibrėžta Konvencijoje, ypač turint galvoje kosmoso tyrinėjimą ir naudojimą išimtinai taikiems tikslams.

2 straipsnis

Nauda ir dalyvavimas

1. Lietuva, laikydamasi kitų šio Susitarimo nuostatų, dalyvauja Agentūros bendrojo biudžeto lėšomis vykdomoje veikloje ir naudojasi jos privalumais, išskyrus punktą „Technologijų plėtra“.
2. Lietuva gali dalyvauti pasirenkamosiose Agentūros programose 4 straipsnyje nustatytais sąlygomis, taip pat tolesniuose Agentūros veiklos ir programų arba veiksmų etapuose, teikdama eksperimentų ar stebėjimo įrangą 7 straipsnyje nustatytais sąlygomis.

3 straipsnis

Finansiniai įnašai

1. Lietuva kasmet prisideda prie Agentūros pagrindinės veiklos išlaidų finansavimo pagal bendrąjį biudžetą. Šis įnašas sudaro 70 proc. jos įnašo dydžio, nurodyto įnašų skalėje, kuri sudaroma atsižvelgiant į Agentūros valstybėms narėms taikomą bazinį dydį ir tvirtinama pagal Konvencijos XIII straipsnio 1 dalį. 70 proc. šio įnašo Agentūra skiria didesnei paramai, susijusiai su mokymu, renginių organizavimu ir konsultacijomis, siekiant sėkmingai integruoti Lietuvą į Agentūrą, toliau plėtoti tvarius ir konkurencingus pramonės pajėgumus ir jų integraciją į kosmoso pramonės tiekimo grandinę. Siekiant išvengti abejonių, šioje dalyje

minimas Lietuvos įnašas pradedamas skaičiuoti proporcingai laikui nuo šio Susitarimo įsigaliojimo dienos pagal 18 straipsnį.

2. Lietuva prisideda prie veiklos ir programų, kuriose ji dalyvauja pagal 4 straipsnio nuostatas, išlaidų kompensavimo.

3. Šiame straipsnyje numatyti Lietuvos įnašai peržiūrimi ir mokami pagal visoms Agentūros valstybėms narėms galiojančias taisykles ir procedūras.

4 straipsnis

Dalyvavimas pasirenkamąsiose programose

Įgyvendindama kiekvieną Agentūros pasirenkamąją programą, kurioje dalyvaujama vienbalsiai pritarus atitinkamoms valstybėms narėms, Lietuva nuo tokio pritarimo dienos įgyja dalyvaujančios valstybės teises ir pareigas, kaip nustatyta deklaracijoje dėl atitinkamos programos, taikytinose įgyvendinimo taisyklėse ir visuose kituose sprendimuose, reglamentuojančiuose minėtos programos vykdymą. Visų pirma Lietuva prisideda prie minėtos programos vykdymo išlaidų finansavimo pagal deklaracijos ir kurios nors vėlesnės deklaracijos redakcijos, kurią priima dalyvaujančios valstybės posėdžiaujant Agentūros tarybai ar Tarybai pavaldiems organams, nuostatas. Lietuva ketina prisidėti prie pasirenkamųjų programų, kuriose ji dalyvauja, finansavimo, iki 2022 m. pabaigos per metus įnešdama ne mažiau kaip 1 500 000 EUR 2018 metų ekonominėmis sąlygomis. Tai reiškia, kad bendra Lietuvos metinių įnašų Agentūrai suma iki minėtos datos, įskaitant 3 straipsnio 1 dalyje nurodytas pagrindinės veiklos išlaidas pagal bendrąjį biudžetą ir 10 straipsnio 2 dalyje nurodytą prašančiosios šalies veiklą, bus ne mažesnė kaip 3 000 000 EUR dabartinėmis ekonominėmis sąlygomis.

5 straipsnis

Atstovavimas ir balsavimo teisės

Agentūros tarybos ir jai pavaldžių organų posėdžiuose Lietuvai atstovaujama vadovaujantis šiomis nuostatomis:

1. Atvirų Tarybos posėdžių metu Lietuva turi teisę būti atstovaujama ne daugiau kaip dviejų atstovų, kuriems gali padėti patarėjai. Lietuva turi teisę balsuoti klausimais, susijusiais su veikla ir programomis, kuriose ji dalyvauja pagal šį Susitarimą, o pasirenkamųjų programų atveju – veikdama kaip dalyvaujanti valstybė. Lietuva neturi teisės balsuoti Tarybos posėdžiuose dėl bendrojo biudžeto ar su juo susijusiais klausimais, bet turi teisę pareikšti savo nuomonę ir būti išklaudyta kitais klausimais.

2. Agentūrai pavaldžių organų posėdžiuose Lietuvai turi teisę atstovauti ne daugiau kaip du atstovai, kuriems gali padėti patarėjai, turintys įgaliojimų svarstyti veiklą ir programas, kuriose dalyvauja Lietuva. Lietuva taip pat turi teisę būti atstovaujama Agentūros atitinkamos programos valdyboje sprendžiant klausimus, susijusius su tomis pasirenkamosiomis programomis, kuriose Lietuva dalyvauja pagal 4 straipsnį. Lietuva turi teisę būti išklaudyta minėtuose posėdžiuose ir balsuoti kaip dalyvaujančioji valstybė šios veiklos ir programų klausimais.

3. Iškilus Agentūros ir ES bendro intereso klausimams, Lietuva turi teisę dalyvauti Agentūrai pavaldžių organų posėdžiuose stebėtojo teisėmis. Kitais klausimais Lietuva gali prašyti, kad bet kurio Agentūrai pavaldaus organo, susijusio tik su tomis programomis, kuriose Lietuva nedalyvauja, posėdžiuose jai būtų atstovaujama stebėtojo teisėmis. Tokiam prašymui turi vienbalsiai pritarti atitinkamos Agentūros valstybės narės.

4. Lietuva gali dalyvauti potencialių dalyvių posėdžiuose stebėtojo teisėmis, ypač susitikimuose, susijusiuose su programų, kuriose dalyvauja Lietuva, rengimu, jeigu atitinkamos Agentūros valstybės narės nenusprendžia kitaip.

5. Lietuva neturi teisės būti atstovaujama Tarybos ar kokių nors jai pavaldžių organų posėdžiuose, kuriems taikomi apribojimai pagal atitinkamas darbo tvarkos taisykles. Tačiau suinteresuota įstaiga gali leisti Lietuvai jos pačios arba vienos ar kelių valstybių narių prašymu dalyvauti diskusijose tam tikrais tokių posėdžių darbotvarkės klausimais, kai jie susiję su Lietuvai ir Agentūrai svarbiais reikalais, kad Lietuva galėtų pareikšti savo nuomonę.

6 straipsnis

Galimybė susipažinti su informacija

Lietuva turi teisę tokia pat apimtimi kaip ir kitos valstybės narės susipažinti su informacija, įskaitant ataskaitas apie sandorius, susijusius su veikla ir programomis, kuriose dalyvauja Lietuva.

7 straipsnis

Naudojimasis infrastruktūros objektais ir paslaugomis

1. Laikydamosi šio straipsnio 6 dalyje nustatytų sąlygų ir išankstinių Agentūros reikalavimų bei įsipareigojimų, Lietuva gali atlygintinai naudotis Agentūros infrastruktūros objektais ir paslaugomis nacionaliniams Lietuvos Respublikos kosmoso projektams. Išlaidos apskaičiuojamos taikant tokius pat metodus, kokie taikomi Agentūros valstybėms narėms, kai jos naudoja Agentūros infrastruktūros objektais ir paslaugomis jų kosmoso projektams. Savo ruožtu Lietuva leidžia Agentūrai ir valstybėms narėms palankiomis sąlygomis naudotis jos infrastruktūros objektais ir paslaugomis.

2. Lietuva, plėtodama nacionalinį kosmoso potencialą ir planuodama nacionalines kosmoso misijas, pagal Konvencijos VIII straipsnį pirmenybę teikia Europos kosmoso transportavimo sistemų, taip pat Agentūrai ar jos valstybėms narėms priklausančių ar jų sukurtų arba joms prižiūrint valdomų infrastruktūros objektų, produktų ir paslaugų naudojimui. Lietuva taip pat remia Agentūros pastangas skatinti tarptautines organizacijas, kurioms ji priklauso ir kurios valdo su kosmosu susijusias sistemas ir paslaugas, naudotis Europos transportavimo sistemomis, infrastruktūros objektais, produktais ir paslaugomis. Agentūra, siekdama, kad jos infrastruktūros objektai atitiktų su tam tikra misija susijusius reikalavimus, kuriems įvykdyti nepakanka jos pačios ar jos valstybių narių potencialo, ir laikydamosi atitinkamu metu galiojančių susitarimų su kitais subjektais ir lygiateisiškumo su kitais asocijuotais Agentūros nariais principo, nuodugniai apsversto galimybę panaudoti atitinkamus Lietuvos infrastruktūros objektus.

8 straipsnis

Intelektinė nuosavybė

1. Šiame Susitarime „intelektinė nuosavybė“ suprantama taip, kaip ji apibrėžta 1967 m. liepos 14 d. Stokholme priimtos Konvencijos, kuria įsteigiama Pasaulinė intelektinės nuosavybės organizacija, 2 straipsnyje.

2. Šalys užtikrina tinkamą ir veiksmingą intelektinės nuosavybės apsaugą, kuri gali atsirasti dėl darbo, atlikto pagal šį Susitarimą, ir visų ankstesnių teisių, kurios gali pasireikšti tokio bendradarbiavimo metu.

3. Konkrečios nuostatos dėl teisės susipažinti su intelektine nuosavybe, ją skleisti ir naudoti, taip pat dėl techninės informacijos ir duomenų, parengtų pagal šį Susitarimą, atitinka Agentūros taisykles ir procedūras.

9 straipsnis

Keitimasis informacija ir ekspertų mainai

1. Siekdamos nustatyti galimas bendradarbiavimo sritis, Šalys keičiasi informacija apie:

a) jų dabartinių ir būsimų kosmoso programų turinį bei planus;

b) mokslinius ir techninius klausimus, susijusius su jų veikla kosmose. Visų pirma Lietuva gauna Agentūros paskelbtas ir pateiktas ataskaitas, taip pat informaciją apie Agentūros programų pažangą ir veiklą, kurioje Lietuva dalyvauja pagal šį Susitarimą.

2. Lietuva visais atvejais gerbia Agentūros teikiamos informacijos nuosavybės teises ir įsipareigoja neskleisti informacijos, kuriai taikomi su Agentūra pasirašyti informacijos neatskleidimo susitarimai arba kuri kitaip nėra visuotinai prieinama už Lietuvos Respublikos ir Agentūros valstybių narių teritorijų ribų, nesvarbu, ar tai būtų tiesiogiai, ar per tarpininkus, veikiančius tose teritorijose ar už jų ribų.

3. Lietuva neprivalo perduoti jokios ne Agentūroje gautos informacijos, jeigu ji mano, kad toks informacijos perdavimas ar sklaida būtų nesuderinami su jos pačios ir trečiųjų šalių susitarimų tikslais ar prieštarautų jiems arba neatitiktų sąlygų, kuriomis tokia informacija buvo gauta.

4. Agentūra neprivalo perduoti informacijos, jei ji mano, kad toks informacijos perdavimas arba sklaida būtų nesuderinami su jos pačios ir trečiųjų šalių susitarimų tikslais ar prieštarautų jiems arba neatitiktų sąlygų, kuriomis tokia informacija buvo gauta.

5. Šalys gali nustatyti schemą, leidžiančią keistis pagal Agentūros kompetenciją dirbančiais ekspertais, laikantis taikytinų įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su atvykimu į Lietuvą, buvimu joje ar išvykimu iš jos, taip pat vadovaujantis Agentūros teisine sistema, įskaitant susitarimus su trečiosiomis šalimis.

6. Šalys taip pat konsultuojasi tarpusavyje, kai joms atstovaujama tarptautinėse organizacijose, konferencijose ir susitikimuose, susijusiuose su veikla kosmose, siekiant keistis nuomonėmis abipusio intereso klausimais, ir prireikus siekia suderinti savo pozicijas klausimais, kurie gali būti susiję su jų bendrų kosmoso programų ir veiklos įgyvendinimu.

10 straipsnis

Pramonės politika

1. Atsižvelgdama į sandorių, susijusių su veikla ir programomis, kuriose dalyvauja Lietuva, geografinį pasiskirstymą, Agentūra:

a) siekia užtikrinti sąžiningą pramonės grąžą į Lietuvą už veiklą, susijusią su pagrindine veikla, vykdoma bendrojo biudžeto lėšomis, išskyrus punktą „Technologijų plėtra“, ir

b) pasirenkamųjų veiklų ir programų atveju pagal 4 straipsnį taiko Lietuvai atitinkamas taisykles, nustatytas įvairioms veikloms ir programoms, tokia pat apimtimi kaip ir kitoms dalyvaujančioms valstybėms.

2. Siekdama toliau plėtoti savo pramoninę bazę, Lietuva dalyvauja paskatų sistemoje, vykdydama prašančiosios šalies veiklą, kuri turi atitikti I ir II priedų, kurie yra neatskiriama šio Susitarimo dalis, nuostatas. Tokia paskatų sistema grindžiama visų išlaidų kompensavimu ir nacionaliniu finansavimu. Lietuvos išlaidos, patirtos vykdant prašančiosios šalies veiklą, kasmet sudaro ne mažiau kaip 500 000 EUR 2018 metų ekonominėmis sąlygomis ir neviršija jos įnašų į pasirenkamas programas, kuriose ji dalyvauja pagal 4 straipsnį.

11 straipsnis

Papildomi susitarimai

Be bendradarbiavimo pagal pirmiau aprašytą ilgalaikę tęstinę sistemą, Šalys gali parengti susitarimus dėl bendradarbiavimo įgyvendinant atskirus dvišalius projektus, susijusius su abiejų Šalių vykdoma veikla kosmoso srityje, taip pat susitarimus dėl personalo mainų. Tokie susitarimai, kurie nekeičia Šalių teisių ir įsipareigojimų pagal šį Susitarimą, tvirtinami laikantis atitinkamų Šalių procedūrų.

12 straipsnis

Atsakomybė

Lietuvai dalyvaujant Agentūros programose ir veiklose *mutatis mutandis* taikoma Agentūros tarybos 1977 m. gruodžio 13 d. rezoliucija EKA/C/XXII/Res.3 dėl Agentūros teisinės atsakomybės.

13 straipsnis

Saugumas

Kiekviena Šalis pasilieka teisę imtis visų atsargumo priemonių dėl savo saugumo.

14 straipsnis

Privilegijos ir imunitetai

Agentūrai, vykdančiai oficialią veiklą pagal šį Susitarimą, Lietuva suteikia šias privilegijas ir imunitetus:

1. Lietuvos Respublikos teritorijoje Agentūra turi juridinio asmens statusą. Visų pirma ji turi teisę sudaryti sandorius, įsigyti kilnojamojo ir nekilnojamojo turto bei juo disponuoti ir būti teismo proceso šalimi.

2. Agentūra turi imunitetą jurisdikcijos ir vykdymo atžvilgiu, išskyrus šiuos atvejus:

a) kai Agentūra aiškiai atsisakė tokio imuniteto konkrečiu atveju;

b) kai tai susiję su trečiosios šalies pareikštu civiliniu ieškiniu dėl žalos, padarytos per Agentūrai priklausančios ar jos vardu naudojamos transporto priemonės sukeltą avariją, atlyginimo arba kai tai susiję su tokia transporto priemone padarytu kelių eismo taisyklių pažeidimu;

c) kai tai susiję su arbitražo sprendimo, priimto pagal 17 straipsnį, vykdymu.

3. Agentūra, kai ji vykdo oficialią veiklą, jos turtas ir pajamos Lietuvos Respublikoje neapmokestinami tiesioginiais mokesčiais. Agentūra taip pat atleidžiama nuo netiesioginių mokesčių, kai ji vykdo didelės vertės pirkimus arba naudoja didelės vertės paslaugomis, kurių būtinai reikia oficialiai Agentūros veiklai vykdyti pagal šį Susitarimą, laikantis tokioms išimtims taikomų taisyklių ir procedūrų.

4. Nepažeidžiant 13 straipsnio, Agentūros importuojamoms ar eksportuojamoms prekėms, kurios būtinos oficialiai veiklai vykdyti, netaikomi jokie importo ir eksporto muitai bei mokesčiai, taip pat jokie importo ar eksporto draudimai ir apribojimai pagal šioms išimtims taikomas taisykles ir procedūras. Šios importuojamos ar eksportuojamos prekės Lietuvos Respublikos teritorijoje negali būti parduodamos, skolinamos ar perduodamos atlygintinai ar neatlygintinai, laikantis Respublikos Vyriausybės nustatytų sąlygų. Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Agentūra nustato joms bendradarbiaujant naudojamo turto eksporto ar importo tvarką. Agentūra bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos valdžios institucijomis, siekdama užtikrinti, kad Agentūros importuojamos ar eksportuojamos prekės būtų naudojamos jos oficialiai veiklai vykdyti pagal šį Susitarimą.

5. Agentūra gali gauti ir turėti Lietuvos Respublikoje bet kokios rūšies lėšų, valiutos, grynųjų pinigų ar vertybinių popierių; ji gali laisvai disponuoti jais Lietuvos Respublikoje bet kokiam oficialiam Agentūros tikslui ir turėti sąskaitų bet kokia valiuta.

6. Agentūros darbuotojai Lietuvos Respublikoje turi imunitetą jurisdikcijos atžvilgiu dėl veiksmų, įskaitant parašytus ir pasakytus žodžius, kuriuos jie atliko vykdydami savo funkcijas. Agentūros darbuotojai atleidžiami nuo mokesčių, taikomų jų algoms, tarnybinėms pajamoms, išmokoms ir pensijoms, gautoms už einamas ar ankstesnes pareigas Agentūroje. Jie atleidžiami nuo visų privalomų įmokų, kurios mokamos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos įstaigoms.

7. Leidinių ir kitos informacinės medžiagos, kurią siunčia ar gauna Agentūra, platinimas neribojamas jokiais būdais.

15 straipsnis

Pranešimas apie institucijos ir atstovų paskyrimą

Lietuva praneša Agentūros generaliniam direktoriui institucijos, paskirtos atstovauti jai įgyvendinant šį Susitarimą, pavadinimą, taip pat Lietuvos atstovų ir patarėjų, dalyvaujančių

posėdžiuose pagal 5 straipsnį, vardus ir pavardes.

16 straipsnis

Pakeitimas

1. Šis Susitarimas, įskaitant jo I priedą, gali būti iš dalies keičiamas abipusiu sutarimu. Šalis, norinti iš dalies pakeisti šio Susitarimo, įskaitant jo I priedą, nuostatą, apie tai raštu praneša kitai Šaliai. Be koks pakeitimas įsigalioja tada, kai viena Šalis raštu praneša kitai Šaliai apie minėto pakeitimo priėmimą pagal savo procedūras.

2. Šio Susitarimo II priedas gali būti iš dalies keičiamas bendru rašytiniu pagal šio Susitarimo II priedo C skirsnį paskirtų Lietuvos bendrapirmininkio ir Agentūros bendrapirmininkio sutarimu.

17 straipsnis

Ginčų sprendimas

Jei Šalys negali taikiai išspręsti ginčo, kilusio dėl šio Susitarimo arba pagal jį sudarytų išsamių susitarimų taikymo ar aiškinimo, toks ginčas kurios nors Šalies prašymu perduodamas arbitražui. Tokiu atveju *mutatis mutandis* taikomos Agentūros konvencijos XVII straipsnio nuostatos, nebent Šalys susitaria kitaip.

18 straipsnis

Įsigaliojimas, trukmė, nutraukimas ir atnaujinimas

1. Kiekviena Šalis raštu praneša kitai Šaliai apie atitinkamų procedūrų, būtinų šiam Susitarimui įsigaliooti, užbaigimą. Šis Susitarimas įsigalioja paskutinio tokio pranešimo dieną ir galioja septynerius metus nuo tos dienos.

2. Šis Susitarimas gali būti nutrauktas bet kuriai Šaliai raštu pranešus apie tai prieš vienus metus iki šio straipsnio 1 dalyje nurodytos Susitarimo galiojimo pabaigos.

3. Šio Susitarimo nutraukimas arba galiojimo pabaiga neturi įtakos Šalių teisėms ir pareigoms, kurios turėtų toliau galioti jį nutraukus ar pasibaigus jo galiojimui, taip pat Susitarimo nuostatų ginčų sprendimo, atsakomybės, intelektinės nuosavybės teisių (tuo neapsiribojant) arba papildomų susitarimų, kuriuos yra sudariusios Šalys, aiškinimui. Lietuvos dalyvavimas pasirenkamosiose Agentūros programose arba jų dalyse pagal 4 straipsnį, kuris galioja šio Susitarimo nutraukimo metu, tęsiasi tol, kol baigiama veikla pagal atitinkamas programas ar jų dalis, jei Agentūra praneša Lietuvai apie atitinkamų programų užbaigimą. Atsižvelgdama į neįvykdytus įsipareigojimus, priimtus pagal 4 straipsnį, Lietuva prisideda prie galiojančio bendrojo infrastruktūros plano dalies ir fiksuotųjų bendrųjų išlaidų, kurios turi būti padengtos iš bendrojo biudžeto, dalies, taikydama abipusiškai sutartą tarifą. 4 straipsnis ir ši dalis lieka galioti ir toliau daro poveikį nutraukus šį Susitarimą arba jam pasibaigus.

4. Praėjus ketveriems metams nuo šio Susitarimo įsigaliojimo ir likus vieniems metams iki jo galiojimo pabaigos, Šalys atlieka oficialią bendradarbiavimo pagal šį Susitarimą peržiūrą.

Remdamosi šia peržiūra, Šalys apsversto būdus ir priemones, kaip pratęsti ar toliau plėtoti tokį bendradarbiavimą, įskaitant galimybę Lietuvai išplėsti šį Susitarimą arba gauti Agentūros valstybės narės statusą. Dėl tokio statuso suteikimo Lietuvai priimamas specialus Tarybos sprendimas vadovaujantis Konvencija ir remiantis rašytiniu Lietuvos prašymu.

5. Šio Susitarimo galiojimas gali būti pratęstas tolesniems laikotarpiams abipusiu rašytiniu sutarimu. Šis Susitarimas galioja tiek, kiek reikia tokio atnaujinimo procedūroms užbaigti.

6. Įsigaliojęs šis Susitarimas pakeičia ir anuliuoja preambulėje nurodytą šalių EBV susitarimą, jį anuliudamas, susitariant, kad pastarojo susitarimo nuostatos vis tiek taikomos toliau tiek, kiek reikia norint užtikrinti visų pagal minėtą Susitarimą sudarytų susitarimų ir sandorių, kurie dar galioja tą dieną, kurią minėtas Susitarimas netenka galios, įgyvendinimą.

Pasirašyta [data] [vieta] dviem originaliais egzemplioriais lietuvių ir anglų kalbomis. Kilus ginčų ar nesutarimų dėl šio Susitarimo aiškinimo, vadovaujamosi tekstu anglų kalba. Susitarimą pasirašančios Šalys taip pat gali turėti Susitarimo vertimus prancūzų ir vokiečių kalbomis, tačiau jie nelaikomi patikimais aiškinant Susitarimą.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU**

**EUROPOS KOSMOSO AGENTŪROS
VARDU**

I priedas

Bendrosios Prašančiosios šalies veiklos (toliau – PŠV) sąlygos pagal 10 straipsnio 2 dalį

1. Agentūros teikiamos pagalbos apimtis

Agentūra, vadovaudamasi standartine vidaus praktika, teikia šią pagalbą, kaip išsamiai aprašyta II priede:

- a) nacionalinės programos elementas (toliau – NPE): parama nacionalinei kosmoso plėtros programai (ne daugiau kaip 50 proc. PŠV skirto biudžeto)
- b) pramonės paskatų schemos elementas (toliau – PPS).

Šių dviejų elementų tikslai ir galimas turinys išsamiai aprašyti II priede.

2. Valdymas

PŠV įgyvendinimą prižiūri valdyba, sudaryta iš II priede nurodytų narių.

Bet kokią pagal PŠV vykdomą veiklą turi patvirtinti abu bendrapirmininkiai.

Agentūros sekretorius atsako už visų klausimų, kylančių įgyvendinant schemą, sprendimą, įskaitant visų pirma ketvirčio ataskaitas valdybai, valdybos metinės veiklos peržiūros atlikimą ir valdybos sprendimų rengimą.

Agentūros programos vadovas yra atsakingas už kasdienį PŠV įgyvendinimą.

3. Viešųjų pirkimų nuostatos

Agentūra atsako už viešųjų pirkimų, susijusių su PŠV, vykdymą ir derybas dėl tolesnių sandorių, jų pasirašymą ir vykdymą Lietuvos vardu. Agentūros viešųjų pirkimų nuostatai (ESA/REG/001 rev.5) taikomi su šiais pakeitimais:

a) vykdant veiklą „iš viršaus į apačią“ (t. y. kai kvietime teikti paraiškas apibrėžtas veiklos turinys): prieš paskelbiant kvietimą dalyvauti konkurse, abu bendrapirmininkiai tvirtina veiklos tikslą, programinius apribojimus ir finansinį paketą. Bendrapirmininkiai informuojami apie konkurso vertinimo komisijos (toliau – KVK) rekomendaciją. Prieš pradėdant derybas dėl bet kokios Agentūros veiklos konsultuojamasi su pramonės politikos komitetu, o atitinkamai (-oms) Agentūros programos valdybai (-oms) pranešama apie atitinkamą veiklą.

b) vykdant „atviro kvietimo“ veiklą (t. y. kai veiklos turinį siūlo konkurso dalyviai pagal tam tikras kvietime nurodytas bendrąsias sąlygas): kiekvieno atviro kvietimo programinius apribojimus raštu tvirtina bendrapirmininkiai, jie nurodomi kvietimo lydraštyje. KVK rekomendacija pateikiama tvirtinti bendrapirmininkiams. Jei bendrapirmininkis atmeta KVK rekomenduotą pasiūlymą, jis/ji raštu nurodo atmetimo priežastis. Bendrapirmininkiai taip pat gali nuspręsti, kad pasiūlymas, kuris nebuvo rekomenduotas, bet įvertintas daugiau negu 40 balų pagal Agentūros konkursų vertinimo vadovą (EESM/REG/001 5 red. III priedo 2 red.), gali būti patobulintas ir pateiktas dar kartą. Prieš Agentūrai pradėdant derybas su atrinktais subjektais, bendrapirmininkių patvirtinti pasiūlymai pateikiami susipažinti pramonės politikos komitetui ir atitinkamai programos valdybai (-oms).

Agentūrai leidžiama vykdyti mokėjimus ir susitarti dėl sandorių pakeitimų pagal jos

taisykles ir procedūras. Sandorių pakeitimams, dėl kurių pradinė sandorio vertė padidėja daugiau kaip 10 proc., reikalingas rašytinis vieno iš šalies bendrapirmininkių sutikimas. Sandorio pakeitimams, dėl kurių pradinė sandorio vertė padidėja daugiau kaip 20 proc., reikalingas rašytinis abiejų bendrapirmininkių sutikimas.

4. Finansavimas ir finansinė atsakomybė

Pagal Agentūros finansinių nuostatų 40 straipsnį visas išlaidas, kurias Agentūra patiria įgyvendindama PŠV, padengia Lietuva. Atitinkamai Lietuva padengia visas Agentūros patirtas išlaidas, susijusias su projekto techniniu ir sutartiniu valdymu, apimdama visų pirma Agentūros sudarytų pramoninių sandorių sumas ir Agentūros vidaus išlaidas, kurios apskaičiuojamos remiantis visomis išlaidomis. Metinis finansavimas skiriamas iš anksto pagal Šalių suderintą mokėjimų planą. Bet koks perviršis užbaigus PŠV grąžinamas Lietuvai.

5. Intelektinės nuosavybės teisės

Agentūros ir rangovų sudarytuose sandoriuose nustatoma, kad visa informacija, duomenys ir intelektinės nuosavybės teisės, atsirandantys vykdant veiklą pagal sandorius, sudarytus paskelbus kvietimą teikti paraiškas, turi būti prieinami:

a) Lietuvai – naudoti pagal nemokamą pasaulinę licenciją, turint teisę suteikti sublicencijas savo reikmėms, ir

b) Agentūrai – naudoti pagal nemokamą pasaulinę licenciją Agentūros veiklos ir programų tikslams, turint teisę suteikti sublicencijas.

Sandoriuose taip pat nurodoma, kad rangovai, norėdami perduoti intelektinės nuosavybės teises, atsirandančias iš vykdomos pagal sandorius veiklos, bet kuriam už Lietuvos ribų esančiam subjektui, turi gauti išankstinį Agentūros ir Lietuvos pritarimą.

II priedas

Prašančiosios šalies veiklos (toliau – PŠV) elementų tikslai ir pagrindinė veikla, ataskaitų teikimas ir peržiūros, valdybos sudėtis

A. PŠV tikslai ir pagrindinė veikla

1. Nacionalinės programos elementas (toliau – NPE)

NPE elemento tikslas – suteikti šaliai priemonę spręsti tiems kosmoso plėtros aspektams, kurie neįtraukti į pasirenkamas Agentūros programas, siekiant užtikrinti visa apimančią kosmoso politiką ir investicijas kosmoso srityje.

Kadangi NPE įgyvendinamas per Agentūrą, jis turi atitikti Agentūros viešųjų pirkimų taisyklės ir negali būti naudojamas infrastruktūros plėtrai ir/ar viešiesiems pirkimams finansuoti.

Pagrindiniai aspektai, kuriuos šalis gali pasirinkti NPE sudaryti, galėtų būti, pavyzdžiui:

- Žemas technologinės parengties lygis (toliau – TRL), parengiamoji technologinės parengties veikla (pavyzdžiui, TRL 1-3);
- Skrydžio galimybės: visų pirma bendradarbiaujant su kitomis nacionalinėmis programomis;
- Su kosmosu susiję mokymo kursai pramonei (pavyzdžiui, litavimas, patikros ir t. t.);
- Mokslo kosmoso mokslo srityje finansavimas (pavyzdžiui, siekiant prisidėti prie Agentūros mokslinių misijų);
- Su kosmosu susijusi mokslinė veikla (pavyzdžiui, naudojant Agentūros mokslinių misijų duomenis arba vykdant Informavimo apie padėtį kosmose programos stebėjimo kampanijas);
- Nacionalinės palydovų / mažų palydovų CubeSat programos;
- Švietimas: universitetų mokymo programų, kurios atitiktų nacionalinės kosmoso pramonės poreikius, rengimas;
- Švietimas: Aukštųjų mokyklų iniciatyvos, skatinančios siekti karjeros kosmoso srityje (pavyzdžiui, CanSat veikla);
- Pagalbinė veikla, pavyzdžiui, paramos Lietuvos delegacijai funkcijas. Kaip antai, Agentūros samdomo nepriklausomo eksperto (ne EKA darbuotojo), kuris gali padėti Lietuvos delegacijai ir Lietuvos pramonei visais su EKA susijusiais klausimais, visų pirma EKA viešųjų pirkimų ir pramonės pajėgumų kosmoso veiklos srityje kūrimo klausimais, paieška;
- Nacionalinių stažuotojų finansavimas;
- Komandiruotės.

2. Pramonės paskatų schemos elementas (toliau – PPS)

Pagrindiniai PPS elemento tikslai yra trys:

1) Ugdyti kompetencijas ir gebėjimus, skirtus produktams, kurie gali padėti užtikrinti tvarią pramonės grąžą pasirenkamąsiose Agentūros programose, prie kurių prisijungia Lietuva, kurti.

2) Ugdyti kompetencijas ir gebėjimus, skirtus produktams kurti, kad nacionalinė pramonė būtų tinkamai parengta būsimam įtraukimui į pasirenkamąsias Agentūros programas, prie kurių šalis ketina prisijungti per 5-erius metus.

3) Ugdyti ir demonstruoti kompetenciją ir gebėjimus, kurie leistų sukurti tvarią ilgalaikę verslo praktiką komercinėje kosmoso rinkoje.

Pagrindiniai aspektai, kurie gali būti pasirinkti IIS elementui sudaryti, galėtų būti, pavyzdžiui:

- Parengiamoji veikla, pavyzdžiui, rinkos tyrimai, reikalavimų apibrėžtys ir parodomieji pavyzdžiai (TRL 1-3);
- Tyrimai ir plėtra (technologijų demonstravimas, siekiant prisijungti prie Agentūros programų (TRL 3-6);
- Pramonės procesų plėtra, kvalifikacijos / sertifikavimas, kurie suteikia konkurencinį pranašumą, yra būdingi kosmoso sričiai ir reikšmingi pasirenkamoms Agentūros programoms;
- Esamos infrastruktūros naudojimas (įsitraukimas į tiekimo grandinę vartotojams, TRL 5-8).

B. Ataskaitų teikimas ir metinės peržiūros

1. Ketvirčio ataskaitų teikimas

Ketvirčio ataskaitos parengiamos ir teikiamos bendrapirmininkiams, jose apžvelgiama:

- Finansinė programos būklė;
- Patvirtintų veiklos rūšių sąrašas ir jų statusas;
- Rezultatų aukšto lygio vertinimas;
- Pagrindiniai pastarųjų 3 mėnesių įvykiai ar problemos.

2. Metinė peržiūra

Metinė peržiūra atliekama kasmet, dalyvaujant PŠV valdybai ir ne daugiau kaip trims vieno bendrapirmininkio patarėjams ir sekretoriaus padėjėjui. Kitus dalyvius turi patvirtinti abu bendrapirmininkiai.

Metinė peržiūra apima:

- Finansinę būklę;
- Kiekvienos patvirtintos veiklos statusą;
- Ateinančių metų planavimą (kvietimai, renginiai, mokymai ir t. t.);
- Diskusiją ir susitarimą dėl atvirų kvietimų programinių aspektų ir jų tvarkaraščio;
- Diskusiją ir susitarimą dėl bet kokios iš anksto suplanuotos veiklos „iš viršaus į apačią“ ir jos tvarkaraščio;

- Lietuvos veiklos apžvalgą pagal rodiklius, nurodytus 2018 m. gruodžio 13 d. Tarybos priimtoje rezoliucijoje dėl pramonės politikos priemonių sėkmingai Europos valstybių integracijai EKA užtikrinti (ESA/C/R/CCLXXVII/Res.1 (final)).

C. Valdybos sudėtis

Pagal šio Susitarimo I priedą steigiamą valdybą sudaro šie nariai:

- Lietuvos bendrapirmininkis;
- Agentūros bendrapirmininkis;
- Agentūros sekretorius; ir
- Agentūros programos vadovas.

Išgaliojus Susitarimui, Šalys paskiria valdybos narius pasikeisdamos raštais.